

מדינת ישראל
משרד החינוך התרבות והספורט
המנהל לחינוך התיישבותי
האגף לחינוך ולהדרכה בפנימייות
היחידה להנחלת הלשון

מבחן מספר 3

בואו נלמד עברית, חלק ב

אספו ברו

התלמיד/ה: _____
בית הספר: _____
תאריך: _____

לשימוש הבודק/ת	
טקסט	הבנת הנקרא
קלז	
פועל	דקדוק
תחביר	
מילות יחס	
חיבור	
סה"כ	

הציון _____

כתבו: צוות מנחי היחידה להנחלת הלשון
במנהל לחינוך התיישבותי, פנימייתי ועהנ"ע

תשס"ד

מאתיופיה לישראל

אֶסְפוּ בָּרוּ היא רק בת 26, וכבר כתבה ספר. שם הספר "יָרַח אַחֵר".
אֶסְפוּ נולדה באתיופיה, ועלתה לארץ בגיל 10. היא למדה בישראל בבית ספר יסודי ותיכון.
עכשיו היא לומדת ספרות עברית באוניברסיטה.

בספר "ירח אחר" יש 12 סיפורים. בסיפורים האלה אֶסְפוּ מתארת את החיים באתיופיה. היא מספרת על הנופים, הטעמים והריחות של הכפרים באתיופיה. היא כותבת שהחיים שם פשוטים ושקטים, אבל לא תמיד קלים. אֶסְפוּ חושבת שהישראלים לא יודעים כלום על החיים באתיופיה, והם חושבים עליהם דברים לא נכונים.

אֶסְפוּ מספרת על הילדות שלה.

"נולדתי בכפר במרכז אתיופיה, ילדה רביעית מבין שבעה אחים. ההורים שלי היו חקלאים וגם רועים. באתיופיה הבנות לא לומדות בבית ספר. כל ילדה צריכה להישאר בבית עם אמא וללמוד את עבודות הבית, כדי להיות "אישה טובה" כשתגדל. כל הילדות עוזרות בבית ובפרנסת המשפחה. אבל אני לא אהבתי להישאר בבית ולא רציתי לעזור לאמא שלי, רציתי לטייל על ההרים ולעבוד בחוץ עם אבי וסבי. לכן אמא שלי הייתה כועסת עליי."

"כשהייתי בת שמונה, עזבנו פתאום את הכפר שלנו כדי לעלות לישראל. אפילו לא נפרדתי מהחברות שלי. כל החיים הקודמים נפסקו ברגע אחד. הדרך מאתיופיה לישראל נמשכה שנתיים, והייתה קשה מאוד. לקחנו את כל מה שהיה לנו על כמה חמורים, והלכנו ברגל עד סודן. בלילות ישנו על האדמה. אכלנו לחם יבש ומעט חומוס. במחנה בסודן היינו חולים ורעבים כל הזמן. פעם אחת הבאתי קצת אוכל להורים שלי, אבל הם לא אכלו. הם נתנו את כל האוכל לילדים. מסודן טסתי עם שלוש אחיות שלי במטוס לארץ ישראל. ההורים שלי ועוד שלושה אחים באו אחר כך."

בהתחלה כתבתי את הסיפורים רק באמהרית, אבל אחרי שלמדתי עברית התחלתי לתרגם מאמהרית לעברית ולכתוב בעברית. אני אוהבת מאוד את השפה העברית. אני אוהבת לקרוא ספרים בעברית. גם את התנ"ך קראתי, ונהניתי מאוד. השירה בתנ"ך והתפילה מעניינים אותי מאוד. אני אוהבת את השפה העברית, אבל את השם שלי לא הסכמתי לשנות לשם עברי. רצו לקרוא לי בשמות עבריים שמתחילים באות אל"ף: אֶסְנָת, אֵילָנִית או אַבְיָבָה, אבל רציתי להישאר בשם אֶסְפוּ.

(מתוך שער למתחיל – הדס בשן)

טקסט (28-30 נקודות)

שאלה 1

ענו נכון או לא נכון (5 נקודות)

1. **אָספּוּ** ברו הגיעה לארץ לפני 16 שנים. נכון/לא נכון
2. הישראלים מכירים את החיים באתיופיה נכון/לא נכון
3. **אָספּוּ** התנהגה כמו הבנות באתיופיה. נכון/לא נכון
4. ההורים של **אָספּוּ** עלו לארץ יחד איתה. נכון/לא נכון
5. **אָספּוּ** מחפשת שם עברי. נכון/לא נכון

ענו על השאלות

2. א. מה אמא של **אָספּוּ** רצתה שהיא תעשה?
ב. מה עשתה?

3. (שורה 15) אפילו לא נפרדתי מהחברות. **מה אפשר לכתוב במקום "נפרדתי מ..."?**

א. פגשתי ב. אמרתי שלום ג. חיפשתי

4. מה היו הדברים הקשים בדרך לארץ? (כתבו שלושה דברים)

א. _____
ב. _____
ג. _____

5. כתבו את המשפטים האלה לפי הסדר הנכון בחיים של **אָספּוּ**.

א. **אָספּוּ** מתרגמת מאמהרית לעברית.

ב. **אָספּוּ** כותבת עברית.

ג. **אָספּוּ** כותבת אמהרית.

קלוז (10 נקודות) - השלימו את המילים החסרות.

אלונה פרנקל היא סופרת לילדים. כל ילד בישראל מכיר את ה _____ שהיא כתבה.
 היא _____ נולדה בישראל, אלא בפולין. מגיל שנתיים עד שבע _____ עברה עם ההורים
 שלה את מלחמת העולם השנייה. היא אומרת שבחמש ה _____ האלה, מה שהיה חשוב
 זה לחיות, ולא שאלו מה לעשות עם החיים האלה.
 כאשר נגמרה ה _____, אלונה פרנקל התחילה ללמוד לבד. היא למדה על ציור
 ואַרְכִיטֶקְטוּרָה, ו _____ הרבה מאוד ספרים של סופרים גדולים. כאשר _____
 מצא חן בעיניה, היא קראה את כל הספרים שהוא כתב.
 אלונה פרנקל לא רק _____ ספרים, היא גם מאיירת (=מציירת) את הספרים שלה.
 בסיפורים ובאיורים (=ציורים) שלה רואים כמה חשוב לה הקשר בין האמא ל _____,
 והכבוד לילד.
 היום היא לא רק כותבת ומאיירת ספרים, היא גם מורה. היא _____ את התלמידים שלה
 לאייר ספרים.

דקדוק (39 נקודות)

א. כתבו כל משפט בעבר ובעתיד. (X7)

1. רותי נשארתי בבית.
 עבר: _____
 עתיד: _____
2. אני לא מוצא שום דבר.
 עבר: _____
 עתיד: _____
3. מטפלים בו בבית החולים.
 עבר: _____
 עתיד: _____
4. אנחנו מחכים לכם על יד הכיתה.
 עבר: _____
 עתיד: _____
5. אתם מתקדמים יפה מאוד בעברית.
 עבר: _____
 עתיד: _____
6. מזמינים את כל התלמידים למסיבה.
 עבר: _____
 עתיד: _____
7. אף אחד לא עושה את זה.
 עבר: _____
 עתיד: _____

ב. בחרו את התשובה הנכונה. (2 X5)

1. ההורים של דן גרים בתל אביב, _____, ההורים שלי גרים בקיבוץ.
(אילו/ואילו/וגם)
2. רינה _____ לאמא שלה.
(כמו/דומה/שונה)
3. _____ תרצה, נשתה ביחד קפה.
(כדאי/אפילו/אם)
4. צריך לעזור להם, _____ הם יתקדמו יפה בלימודים.
(כדי/כדי ש/כדאי)
5. _____ רוצה לצאת לטיול, צריך לשלם עד מחר.
(מי ש/ מה ש/מי)

ג. השלימו את מילת היחס המתאימה בצורה הנכונה (בנפרד או בנטייה) (X8)

1. ביקשתי _____ לעזור לי, אבל הוא לא עזר.
2. יוסי חולה, הוא נשאר _____ בית. אמא שלו דואגת _____.
3. אנחנו לא מבינים, את יכולה להסביר _____ את זה? אנחנו צריכים להתכונן _____ בחינה.
4. אני רוצה לבוא _____ . אתה יכול לחכות _____ רגע?
5. הם עזבו _____ אתיופיה.
6. אני לא יכול להשתתף _____ מסיבה.
7. דן משתמש _____ מחשב.
8. אני תמיד מתרגש _____ כל דבר.

חיבור

כתבו חיבור אחד. 10-12 שורות. (20 נקודות)

1. אספו מתארת את חיי הילדים באתיופיה.

תאר את חיי הילדים בארץ שאתה בא ממנה, או במקום שאתה חי בו היום.

(מה הם אוהבים/צריכים לעשות בבית, בחוץ, עם חברים, בבית הספר. מה הילדים חושבים)

2. השם שלי.

(למה נתנו לך את השם שלך? מה השם שלך אומר? אוהב/לא אוהב את השם? רוצה/לא

רוצה שם עברי, למה?)

3. אילו הייתי סופר/שחקן כדורגל/מורה...

(מה היית עושה/לומד/חושב/משנה...)

הנושא:

בהצלחה!